

СТЕПАНОВ Сергій Петрович,

заступник начальника кафедри
загальновійськових дисциплін
Національної академії Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького,
кандидат педагогічних наук;

БОГДАНОВИЧ Анна Марія,

курсант Національної академії
Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького

УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ

Ідентичність нації – її цивілізаційний бренд, соціокультурна ніша країни, визначальна засада зовнішньої та внутрішньої політики держави. Основою існування будь-якої цивілізаційної системи є її самоідентифікація, оскільки самоідентифікаційний принцип має властивість діахронного (від покоління до покоління) соціально-культурного відтворення, тобто в підсумку відтворення базових цінностей і стійких навичок людей, визначених традицією культурного розвитку, соціальними та духовними константами.

Минуло понад сто років відтоді, як М. Грушевський поставив ключове питання щодо історичної місії українства: «Хто такі українці та чого вони прагнуть?». І ось уже не одне покоління наших одноплемінників шукає відповідь на нього. А криється вона у таємничості такого соціокультурного поняття, як «ідентичність українства», тобто в самоусвідомленні ним своєї гідності та належності до побратимів зі спільними цінностями: мовою, культурою, історичною пам'яттю, територією, зрештою, із мрією і метою, покликанням і духовним вибором. У сучасному суспільствознавстві досить розповсюджена [1].

Концепція про втрату національними доситами ролі основного, провідного суб'єкта міжнародних відносин, головного системоутворювального елемента глобалізованого світу. Вважається навіть, що держави дедалі більше втрачають рівень власної суверенності на своїй території, механізми суспільної організації переходять від державних інститутів до рук транснаціональних корпорацій, органів місцевого самоврядування, громадських організацій. Песимістичні прогнози стосовно майбутнього національних держав видаються дещо перебільшеними. Дійсно, у передових демократичних державах дедалі міцніше вкорінюється принцип субсидіарності, що визначає базовим рівнем суверенності самовряду громаду та її органи. Але держав, що сягнули такого рівня розвитку, у світі меншість. Їх більшості доводиться концентрувати зусилля своїх інститутів на оргменшість економічного, політичного й культурного життя своїх країн, на

вирішенні гострих соціальних та екологічних проблем, захисті національного виробника, забезпеченні його конкурентоспроможності й національній безпеці тощо. Особливо велика відповідальність покладається на державні інституції тих країн, чиї суспільства тільки стали на шлях самоорганізації та особливо чутливі до негативних проявів процесу глобалізації світу [2].

Список використаних джерел

1. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. К : НІСД, 2011. 336 с.

2. Медвідь Ф. Українська національна ідея як детермінанта державотворчих процесів. *Політичний менеджмент*. 2005. № 1. С. 35-43. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/medvid_ukrainska.pdf

СТЕЧИШИН Алла Василівна,
доцент кафедри права імені академіка
УАН о. Івана Луцького ЗВО
«Університет Короля Данила»,
кандидат юридичних наук

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК АРХЕТИП УКРАЇНЬСЬКОЇ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ВІД ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ СУБСИДАРНOSTІ

В умовах широкомасштабної агресії РФ проти України, відбувається не лише збройний конфлікт, а й цивілізаційне зіткнення двох полярних моделей державотворення: авторитарно-централізованої та демократично-децентралізованої. Інститут місцевого самоврядування в цьому контексті набуває значення ключового маркера української національної ідентичності, демонструючи історичну схильність українського соціуму до горизонтальної самоорганізації та поліцентричності влади. Успішність реформи децентралізації та стійкість територіальних громад під час воєнного стану емпірично підтвердили життєздатність муніципальної влади як фундаменту національної безпеки. Відтак, наукове осмислення місцевого самоврядування крізь призму історико-правової традиції дозволяє ідентифікувати його як наріжний камінь вітчизняного конституційного ладу та запоруку європейського вектору розвитку.

Дослідження феномену місцевого самоврядування в українській правовій науці вимагає виходу за межі суто нормативістського підходу та звернення до історико-ментальних засад права. Аналіз еволюції публічної влади на українських землях дозволяє стверджувати, що ідея субсидарності –